

liggen, over den horizont, door den hemel alleen omgeven. Verblind door het licht laat hij zijn oogen half toevallen, en door zijn wimpers heen ziet hij zijn eigen lichaam ademen, een heen en weer gedein, als het deinen der zee, en de ivoren knop van de wandelstaf tolt dronken mede, als een vreemdsoortige, parelglanzende kleine boei op de vloed en van zijn leven. Zijn leven..., wie zich leven voelt, één oogenblik los van de dagelijksche schaduwen, waarin hij gevangen is, los van het dagelijksch decorum, dat hem maakt tot een versteening, — hij voelt zich jong, hij voelt dat deze mensch dezelfde is, die eenmaal dwaze dingen deed, en een Godsgevoel kende, dat ons allen door de aangeleerde methoden der maatschappij ontgaat.

Van Rupelmonde herwint, in de straling van zon en zee opeens het vermogen zichzelf als jongen man te zien. Er is niets meer, dat hem nu afleidt van het verleden, van dat verleden, dat als een toekomst wordt, dat aanglijdt zachtjes stuwend, zooals de baren terzijde elkander opstuwen in de wiegende ruimte. Daar ziet hij zichzelf als jong student op zijn kamer in Leiden, een donkere kleine kamer, met eiken balken en het venster met klimop omrankt, ziet uit op een kleinen tuin, boordevol bloemen, waarover vlinders dansen, en daarboven een oude, begroeide kerktoren. Hij ziet zich staan aan het venster, om hem heen en achter hem de fonkelende bokalen en toèn al, het enkele, zeldzame porcelein, dat hij verzamelde. En naast hem in een venster-nis een blonde, jonge vrouw, — zijn arm om haar leest, de zomer bloeit, de bloemen geuren, — een eeuwig moment van onuitsprekelijk geluk. —

Maar dan doet de continuïteit van de herinnering, die deze eigenschap heeft, dat zij ons de dingen niet anders kan laten overbelevan, dan ze eenmaal zijn geschied, haar onverbiddelijk werk. Er volgen andere herinneringsbeelden, een opgewonden gesprek met een van zijn studie-genooten in de bibliotheek van de studentenkroeg. — Beide in diepe clubstoelen, ze rooken en ze drinken veel wijn. Telkens klinkt luidruchtige muziek tusschen de openwaaiende deuren, of worden zij gestoord door een paar kameraden, die binnenvallen en weer wegslingeren.

Maar in de tusschenpoozen de te heviger discussie „Kerel, een kans als je nooit meer krijgt, een schatrijke barones, een magistraatspositie voor je dertigste: ik zou me geen minuut bedenken!” — „En Josine?” — „Wie trouwt er nou met de dochter van zijn hospita? 't Is een lief kind, nou ja, maar je kunt je eigen toekomst toch niet naar den bliksem jagen. Of moet ze.... maar dat koop je gemakkelijk af, als je zooveel duiten krijgt — en dan zijn er echtgenooten genoeg uit haar eigen stand!” —

Maar de film der herinnering rolt verder door. Daar staat hij, hij zelf zooals hij hier zit en wordt verder gedragen door den wiegenden wagen, langs de hemel en de zee, daar ziet hij zichzelf in het uur van verraad. Het is op een kamer in datzelfde Loftinge, dat hij nu schijnbaar zoo lang geleden